

Vijf dorpen in 't Groen

Jaarverslag 2013

- Ogericht 1 maart 1973
- Koninklijk goedgekeurd d.d. 19 september 1973.
- Doelstelling:
“Het doel van de Vereniging is het in de gemeente Renkum behouden, resp. het bevorderen van een zo gunstig mogelijk woon- en leefmilieu; tevens het in de gemeente Renkum behouden van het voor de zuidelijke Veluwezoom zo specifieke natuurschoon, het dorpskarakter en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt”.
- De gemeente Renkum bestaat uit de dorpen Doorwerth, Heelsum, Heveadorp, Oosterbeek, Renkum en Wolfheze.
- Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Arnhem, onder Handelsregistratienummer 40119129.
- Bankrekeningnummer 2887700
- De vereniging is door de belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
- Ledenbestand per 31 december 2013: 351.
- Secretariaat:
Max Smit (ad interim)
Postbus 65
6865 ZH Doorwerth
vijfdorpen@gmail.com
- Website: www.vijfdorpen.nl

Samenstelling bestuur per 31 december 2013

Jan Kuyvenhoven voorzitter
Flip Witte vice-voorzitter
Ineke Masselink – Beltman penningmeester
Max Smit secretaris (a.i.)
Atie Verschoor
Gertjan van Renes

Webmaster: Frans Beurskens

Ereleden : Jos Smit – Alberts
Marjo Maas

Redactie en samenstelling: Harm Post

BESTUUR

Na een bestuursperiode van bijna 15 jaar is Marjo Maas in 2013 uit het bestuur getreden. Vanwege haar grote betrokkenheid bij de Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen en haar hoge inzet voor de doelstellingen van de vereniging is Marjo tijdens de herfstvergadering benoemd tot erelid. Als herinnering ontving zij een in brons gegoten beeldje met de vorm van het logo van de vereniging. Vanaf 1 september is Jan Kuyvenhoven voorzitter.

Dick Reeder heeft het dagelijks bestuur tot 1 september ondersteund.

Max Smit (achtergrond bosbeheer) is toegetreden als lid van het bestuur.

Helaas heeft Mariëlle van der Zouwen vanwege het aanvaarden van een nieuwe functie bij haar werkgever moeten besluiten haar activiteiten als bestuurslid te staken. Daar staat tegenover dat eerder dit jaar Atie Verschoor (achtergrond milieuhygiëne) is toegetreden.

Zowel Max, als Atie zijn vanaf de jaarvergadering dit jaar actief in het bestuur. Vanaf de herfstvergadering is Max de secretaris van de vereniging. Hij wordt daarbij ondersteund door Harm Post. De wijze waarop Harm zijn kennis en ervaring op het gebied van landschapsarchitectuur en bestuur ten dienste heeft gesteld wordt enorm gewaardeerd. Helaas is hij genoodzaakt te stoppen. We zijn nog op zoek naar een vervanger.

Frans Beurskens heeft zich ingezet voor het vernieuwen van de website. Het bestuur is zeer tevreden met de mogelijkheden die deze website biedt om met de leden en andere geïnteresseerden te communiceren. Het bestuur heeft Frans, gezien onze ambities op het gebied van communicatie, verzocht deze taak als bestuurslid te gaan uitvoeren. In de agenda van de jaarvergadering vindt u daarvoor het voorstel.

Gezien de vele activiteiten die onze vereniging ontplooit is verdere versterking van het bestuur noodzakelijk. Wij komen graag in contact met leden die met ons actief aan de slag willen om de doelstellingen van onze vereniging te bereiken.

Het zal duidelijk zijn dat er hard gewerkt is aan de vorming van een nieuw bestuur dat de continuïteit van de vereniging de komende jaren kan waarborgen. De voortgang van lopende dossiers heeft prioriteit gehad en daarnaast zijn enkele nieuwe dossiers geopend. U leest daarover meer in dit Jaarverslag over 2013

ALGEMEEN

Jubileum 40 jaar Vijf Dorpen in 't Groen

In 2013 bestond onze vereniging 40 jaar. In plaats van in elk dorp een boom te planten zoals we dat bij vorige jubilea hebben gedaan, hebben we er deze keer voor gekozen om met onze leden en buurtbewoners in elk van de zes dorpen enige honderden gewone en groenpuntsneeuwkllokjes te planten. Verschillende bestuursleden zijn begin oktober actief geweest om op diverse plekken op de buitenplaatsen deze kenmerkende stinzeplant te poten. Ruim 5000 bolletjes zijn de grond in gegaan. Dit voorjaar kon u ze overal zien bloeien. We danken Dineke Logtenberg van de Kwekerij De Boshoeve te Wolfheze voor haar medewerking. Haar grote kennis van sneeuwkllokjes en van verwildering kwam ons goed van pas bij het zoeken van de juiste plekken. In overleg met de gemeente Renkum zijn deze plekken gekozen. We hopen dat de inwoners van Renkum nog vele jaren van onze jubileumsneeuwkllokjes kunnen genieten. Voor de plekken verwijzen we u naar onze website.

Jubileumlezing Jaap Dirkmaat

In de Concertzaal te Oosterbeek hebben bij onze herfstvergadering geluisterd naar Jaap Dirkmaat, voorzitter van Stichting Das & Boom en directeur van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Hij gaf een inleiding over de positie van verenigingen voor het behoud van het landschap en cultuurhistorie bij een terugtrekkende overheid.

Het was een interessante kijk op de strategie van een gedreven persoon bij de succesvolle beïnvloeding van beleid. Samen met onze leden hebben we genoten van zijn prachtige voorbeelden. Het bestuur van Vijf Dorpen in 't Groen kan nog veel leren van zijn werkwijze.

Landgoederen/ Gelders Arcadië

Tot op heden zijn er nog steeds geen duidelijke afspraken met de gemeente over een integrale visie op de landgoederen. Wel is er een waarde stellend onderzoek gedaan door de universiteit van Wageningen. Een volledige inventarisatie van alle elementen op deelkaarten ontbreekt tot nu toe. Vijf Dorpen in 't Groen betreurt het, dat in de officiële stukken het groen en de parkaanleg vrijwel niet vermeld worden. Zij heeft daarover in 2013 bij de commissie ruimtelijke ordening ook haar visie nog eens ingesproken, zodat de raadsleden van de visie van Vijf Dorpen in 't Groen bij deze zaak op de hoogte zijn. Het dossier blijft constructief onder de aandacht van het bestuur.

Wijziging (brom-)fietspaden op het traject Doorwerth-Oosterbeek van de N225

In dit voorjaar werden bomen langs de N225, die verwijderd moeten worden voor de aanleg van een extra fietspad aan de zuidzijde van de weg, voorzien van een blesteken. Toen werd duidelijk wat de negatieve gevolgen voor het landschap zijn van de aanleg van een extra fietspad aan de zuidzijde van de weg. Het risico bestond, dat er teveel bomen zouden worden gekapt, waardoor het beeld van een monumentale laan verloren zou gaan.

Vijf Dorpen in 't Groen heeft het College van B en W van de gemeente Renkum schriftelijk opgeroepen om zich in te zetten om onnodige kap van bomen te voorkomen. Daarnaast is er bij de provincie Gelderland op een ontwerp verkeersbesluit een zienswijze ingediend met dezelfde strekking.

In het najaar van 2013 is overleg gevoerd met de projectleider van de provincie. Daarbij was de inzet van Vijf Dorpen in 't Groen om de kop van de laan aan de zuidzijde van de N224 even ten westen van de Wolfhezerweg te sparen, het aantal te vellen bomen zo veel als mogelijk terug te brengen en bij de herbepanting te streven naar een zo groot mogelijk herstel van de historische bomenlanen langs de N225. Hierdoor zullen uiteindelijk minder dan 113 bomen gekapt worden en zullen er ten minste 187 bomen worden herplant.

Website

Vanaf de herfstvergadering is onze nieuwe website operationeel. Onze webmaster Frans Beurskens is er in geslaagd een zeer representatief beeld te creëren van de activiteiten van onze vereniging. Bovendien is het nu een stuk gemakkelijker om de website actueel te houden. Er kunnen snel nieuwe artikelen worden geplaatst en via het twitteraccount @5DorpenintGroen worden volgers attent gemaakt op de plaatsing van nieuwe teksten. Het zou mooi zijn als de nieuwe website zou kunnen dienen als platform voor discussie over ontwikkelingen die de doelstellingen van de vereniging raken.

Met de nieuwe website is het bestuur in staat sneller te reageren op actuele ontwikkelingen en om de leden continue te informeren over activiteiten.

OVER DE DORPEN

OOSTERBEEK

Kunstwerk in park Hartestein

De strijd sleept zich voort tegen een door de Stichting Kunst in Renkum (KIR) beoogde vitrinekast van 2,70 m hoog midden in het park Hartestein. Eerder wist Vijf Dorpen in 't Groen, samen met Vrienden Park Hartestein en de Kunstkoepel, te bereiken dat een op 4 oktober 2012 verleende vergunning bij de rechtbank in Arnhem werd vernietigd. Hierop diende de Stichting KIR een nieuwe aanvraag in, waarvoor, na een bezwaarronde, een vergunning werd afgegeven. Tegen deze vergunning is weer beroep aangetekend bij de rechtbank in Arnhem, waarbij dit keer ook de stichting Scarabee zich bij de bezwaarmakers heeft gevoegd. Zij vinden dat de hoekige vitrinekast vloekt met de Engelse landschapsstijl waarin het park is aangelegd, dat de locatie van de kast in strijd is met de gemeentelijke plannen voor het park en dat de belangen niet zorgvuldig zijn afgewogen.

Op 2 oktober 2013 is er een zitting geweest bij de rechtbank in Arnhem. De rechter gaf de bezwaarmakers de gelegenheid tegenadviezen in te winnen. Dat hebben ze gedaan: zowel de Nederlandse Tuinenstichting, als Veenenbos en Bosch landschapsarchitecten hebben een gedegen advies afgegeven dat de mening van de bezwaarmakers volledig onderschrijft: respecteer het landschap en zet niet zo'n constructivistische vitrinekast midden in het park neer, zeker niet op een belangrijke zichtlijn vanuit het landhuis. De uitspraak wordt voor de zomer van 2014 verwacht.

Laurierhaag Geelkerkenkamp

Naast Bato's park, ten zuiden van de Geelkerkenkamp, ligt een agrarisch perceel waarlangs zes jaar geleden een haag van Laurierkers werd aangepoot. Deze haag is inmiddels meer dan drie meter hoog en op enkele plaatsen meer dan twee meter breed. Passanten kunnen daardoor niet meer genieten van het uitzicht dat voorheen zo prachtig was. Bovendien zijn omwonenden van de Ploegse weg en de Fangmanweg in hun woongenot geschaad. Ze kijken nu tegen een egaal-groene muur van deze exoot aan.

Vijf dorpen in 't Groen heeft vlak voor de zomervakantie van 2013 een handhavingsbrief geschreven, die mede werd ondertekend door een dertigtal omwonenden. De gemeente heeft besloten dit handhavingsverzoek te honoreren. De eigenaar is gesommeerd de haag met wortel en al weg te halen, anders zal de gemeente handhavend moeten optreden. Hij heeft hier echter geen gevolg aan gegeven zodat hij nu een dwangsom opgelegd heeft gekregen. Als de haag niet voor 30 april 2014 is verwijderd, dient hij de gemeente een bepaalde boete te betalen. Als de haag er dan nog steeds staat, kan de gemeente weer een dwangsom of bestuursdwang opleggen. De eigenaar heeft tegen het besluit bezwaar aangetekend.

RENKUM

Villa Laura

In 2013 is een ontwerpvisie gemaakt over "Villa Laura" en het omliggende terrein. De eigenaresse wil het terrein al vanaf 2008 verkopen. Daarbij is eerst geprobeerd om het als één geheel af te stoten. Dit is, mede door de recessie, niet gelukt. In de huidige ontwerpvisie wordt het oorspronkelijke hoofdgebouw gesloopt. De nieuwbouw zal iets meer uit de laan worden geplaatst en zal uit 8 appartementen bestaan. Het omliggende terrein wordt gedeeltelijk opnieuw ingericht en de lanen worden verjongd.

Hoofdpunten waaraan voldaan moet worden zijn; versterken relatie met omgeving, de realisatie van een landgoed met allure, herstel skelet lanen, behoud natuurwaarden en benutten droog dal. In de visie wordt geen duidelijkheid gegeven over de jaarlijkse kosten voor het terreinonderhoud en hoe die worden opgebracht en het uiterlijk van de nieuw te plaatsen bebouwing. Vooral bij deze twee punten stelt Vijf Dorpen in 't Groen zich kritisch op. Met de Gemeente Renkum wordt hierover overleg gevoerd.

Renkums beekdal

De herinrichting van het industrieterrein 'Beukenlaan' is in 2013, na vele jaren vertraging, voltooid. Vijf Dorpen in 't Groen heeft in het verleden kritische kanttekeningen geplaatst bij het inrichtingsplan, maar daar is geen rekening mee gehouden bij de uitvoering van het plan. Het is nog steeds niet duidelijk wie dit deel van het Renkums beekdal gaat beheren. Het beheer zou oorspronkelijk worden overgenomen door Staatsbosbeheer, maar als gevolg van de ontwikkelingen rond het 'doorleveren van gronden' was het eind 2013 nog steeds niet duidelijk of, en zo ja wanneer, dit zal gaan gebeuren. Zolang geen besluit is genomen is DLG verantwoordelijk voor het beheer.

De KNNV afd. Wageningen e.o. kondigde in januari 2014 aan dat zij dit jaar het Renkums beekdal gaat inventariseren van het Everwijnsgoed tot Kortenburg. Deze vereniging, die bekend staat om de hoge kwaliteit van haar inventarisaties, heeft in het verleden de verschillende delen van de beek al eens geïnventariseerd. Vijf Dorpen in 't Groen is zeer geïnteresseerd in de resultaten van deze inventarisatie. Het te inventariseren gebied omvat niet alleen de 'Beukenlaan', waar sprake is van geheel nieuwe natuur, maar ook het deel van het beekdal waar de Halveradsbeek in 2011

is gedempt. Deze actie van Staatsbosbeheer overviel niet alleen velen, maar was ook voor Vijf Dorpen in 't Groen en andere belanghebbenden controversieel. De inventarisatie zal kunnen leiden tot een gefundeerd oordeel over deze ingreep

HEELSUM

Heelsumse beek

Het waterschap Vallei en Veluwe is van plan om de Heelsumse beek in de uiterwaarden bij Renkum/Heelsum (de Jufferswaard) aan te passen. Aanleiding voor deze aanpassing is de Europese Kader Richtlijn Water (KRW) waaraan de Heelsumse beek nu niet voldoet. De eisen waaraan niet worden voldaan zijn: de juiste stroomsnelheid; de toegankelijkheid voor vis uit de Nederrijn; en de inrichting als paai- en opgroeiplek voor stroming minnende vissen.

Het waterschap heeft de vereniging uitgenodigd voor een gesprek om het plan uit te leggen. Dit gesprek heeft in november 2013 plaatsgevonden.

In januari 2014 heeft een speciale bestuursexkursie in de Jufferswaard plaatsgevonden, onder leiding van de heer F. Klinge, beheerder Veluwe Rand, Staatsbosbeheer (de eigenaar van de Jufferswaard), met speciale aandacht voor de plannen van het waterschap.

Vijf Dorpen in 't Groen heeft in januari 2014 bij het waterschap een 'Zienswijze ontwerpbesluit projectplan' ingediend, waarin haar mening over diverse aspecten van het projectplan zoals het overheidskader, ecologische aspecten, sociale aspecten en economische aspecten wordt gepresenteerd.

Veentjesbrug

In 2011 is de (concept)visie bedrijventerrein Veentjesbrug opgesteld. In 2012 heeft de gemeente subsidie bij de provincie aangevraagd voor de uitvoering van het project 'Herstructurering bedrijventerreinen', waaronder de Veentjesbrug. Voor de Veentjesbrug zou dit betekenen dat de woonfunctie en 'minder passende functies' (o.a. hartkliniek en caravanstalling) zouden verdwijnen. De overslag terreinen aan de Bosweg in Renkum, die op termijn daar weg moeten, zouden naar de Veentjesbrug verhuizen. Ook zou het terrein in zuidelijke richting moeten kunnen uitbreiden. Voorwaarde voor de subsidie is dat met de uitvoering in 2014 zou moeten worden begonnen, maar de Vijf Dorpen in 't Groen heeft nog geen signalen opgevangen dat dat ook gaat gebeuren.

Vijf Dorpen in 't Groen maakt zich zorgen over de extra milieuoverlast die de uitbreiding van het terrein met zich mee zal brengen, o.a. voor de bewoners van de aangrenzende Bloemenwijk van Heelsum. Ook denkt Vijf Dorpen in 't Groen dat een uitbreiding van het terrein naar het zuiden het aanzien van de entree van Heelsum via de Utrechtseweg flink zal schaden.

De vereniging zal zich verzetten tegen een mogelijke aantasting van de strook bomen die door het terrein loopt.

DOORWERTH

Centrumplan

In Doorwerth is er in 2013 opnieuw een denktank geformeerd voor het creëren van draagvlak voor het inrichten van het centrum van Doorwerth. Hiertoe is de hulp van adviseurs van de Nederlandse Heidemaatschappij ingeroepen. Door inwoners, ondernemers en organisaties zoals Vijf Dorpen in 't Groen en sportverenigingen te betrekken bij deze plannen vanaf het allereerste begin, wordt een groter draagvlak gevormd. Juist door samen over de problemen, die er met een dergelijk ingrijpend plan naar voren komen, na te denken is er wederzijds meer begrip. We hopen uiteindelijk gezamenlijk tot een goed centrumplan te komen, waarbij ook de nieuwbouw aan het Mozartplein gerealiseerd kan worden. Tot zolang blijven de bomen op de geplande nieuwe parkeerplaats staan. De afspraak van Vijf Dorpen in 't Groen met de gemeente Renkum is dat de

bomen op de geplande nieuwe parkeerplaats blijven staan totdat een goed centrumplan is ontwikkeld.

Van der Molenallee

Jaarlijks verdwijnen 5 - 10 laanbomen (50-70 jarige Amerikaanse eiken) langs een toegangslaan van Doorwerth. Soms wordt er een boom herplant, maar in de meeste gevallen worden de gaten niet opgevuld. Nadat enige jaren geleden een andere monumentale toegangslaan met oude beuken van Doorwerth wegens gevaar in zijn geheel is vervangen, lijkt nu de Van der Molenallee een zelfde lot te zijn beschoren. Omdat ook langs de provinciale Utrechtse weg in de loop van de jaren een groot aantal beuken verdwenen, is daardoor de monumentale natuurlijke omgeving van Doorwerth ingrijpend veranderd. Er is nog geen duidelijkheid over de eventuele plannen voor de toekomst van deze lanen en de resterende bomen.

WOLFHEZE

Dorpsplein

In oktober en november is het Dorpsplein in Wolfheze opnieuw ingericht. Daarvoor moesten enkele bomen geveld worden zodat er genoeg ruimte was om alles te realiseren. De linde die de vereniging 35 jaar geleden aan de gemeente geschonken heeft en op de lijst van "monumentale bomen" staat is met goedkeuring van Vijf Dorpen in 't Groen, verplant. Verder zijn er 2 lindes, 2 robinia's, 2 zomereiken en 4 berken herplant.

Gelijktijdig met de herinrichting zou Prorail starten met de verbetering van de spoorwegovergang en de aanleg van parkeerplaatsen aan de noordzijde van het spoor. Het werk is stilgelegd en uitgesteld tot een later tijdstip omdat er een hazelworm is aangetroffen op de plaats waar de parkeerplaatsen zouden komen.

Na de aanleg van het plein bleek de bocht van de Wolfhezerweg (in zuidelijke richting) en de parallelweg vooral voor vrachtwagens te krap te zijn. Hierdoor ontstond soms een file op de spoorwegovergang. Dit is opgelost door de bocht ruimer te maken en overrijdbaar te maken. Of de nieuwe aanleg van het Dorpsplein ook invloed heeft op de verkeersintensiteit van de Wolfhezerweg zal de toekomst moeten uitwijzen. Met name de veiligheid van de spoorwegovergang blijft nu en in de toekomst en belangrijk.